

FRILUFTSFRÄMJANDET ÖSTERÅKER

Äventyret är nära Verksamhetsplan 2024

På fjället, vattnet, snön, isen eller i skogen – året runt och för alla – skapar Friluftetsfrämjandet roliga, trygga och lärorika äventyr.

Vi har tagit på oss uppdraget att bidra till ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen, genom friluftsliv. Med vår ideella kraft främjar och stärker vi fysisk aktivitet och hälsa, mångfald och inkludering, demokratin och respekten för naturen. Det är vårt bidrag till ett ännu bättre samhälle

Vi är en demokratisk, partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation som genom friluftsliv verkar för folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen. Sedan år 1892 har vi värnat allemansrätten och främjat friluftslivet.

Som medlemmar inspirerar, stöttar och leder vi varandra. Verksamheten bedrivs lokalt, och stöttas av våra regioner och riksorganisationen.

Låt äventyret börja.

Förord

Friluftsförbundet Österåker har för avsikt att fortsätta med alla våra uppskattade aktiviteter under 2024. Aktiviteter såsom: paddling, cykling, klättring, långfärdsskridsko, vandring, barnverksamhet, skidåkning.

Tack vare fler engagerade ledare tror vi att vi kommer lyckas skapa alla dessa aktiviteter. Många kommuninvånare är i grunden friluftsintrasserade och hänger med på våra aktiviteter!

Vi har inte som mål att växa ännu mer som förening utan istället fokusera på att behålla våra medlemmar och ledare och se till att de har roliga äventyr att hänga med på. Vi vill å andra sidan inte heller bromsa personer som vill engagera sig som ledare utan uppmuntrar till detta och visa att vi är den inkluderade förening som vi har för avsikt att vara.

Tobias Lundberg

Ordförande Friluftsförbundet Österåker

Innehåll

1. Övergripande
2. Ledarlett friluftsliv / Friluftsakademin
3. Inspiration till allmänheten / kommunikation
4. Digitalisering
5. Organisation
6. Finansiering
7. Externa forum

1. Övergripande

1.1 Sammanfattning och styrdokument

Denna verksamhetsplan utgår från Friluftsförbundets stadgar samt är skapad tillsammans med lokalavdelningens budget för 2024.

Denna verksamhetsplan följer den mall som Friluftsförbundets riksorganisation har tagit fram som förslag till riksorganisationen, regionerna och lokalavdelningarna. Syftet med en gemensam mall är att vidareutveckla vår gemensamma struktur, våra gemensamma strategiska prioriteringar och vårt gemensamma arbete för att uppnå vårt uppdrag: folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen, genom friluftsliv.

1.2 Prioriteringar 2024

Vad Friluftsförbundet Österåker kommer att prioritera under 2024 är:

1. Låta utbilda fler ledare. Bra och engagerade ledare skapar intresse och ger mervärde för våra medlemmar.
2. Inspirera kommunens invånare, däribland nyanlända, till friluftsliv på hemmaplan genom ledarledda äventyr som är roliga, inkluderande och hållbara.

1.3 Hållbart friluftsliv

Vi strävar efter att spegla samhällets mångfald och erbjuda verksamheter som är välkomnande, anpassade och trygga för alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Som organisation har vi mycket goda förutsättningar att vara ett föredöme inom ekologisk hållbarhet. Vi strävar efter att maximera organisationens positiva och minimera organisationens negativa inverkan på ekosystemen och klimatet, samt att ”respekt för naturen” är en tydlig del i alla våra verksamheter.

Som ideell organisation är vår främsta resurs det ideella engagemanget i våra lokalavdelningar. Vi ska ständigt inspirera, stötta och leda det ideella engagemanget.

Vi verkar i linje med de globala 2030-målen och har ett särskilt fokus på #3 God hälsa och välbefinnande, #4 God utbildning, #11 Hållbara städer och samhällen, #13 Bekämpa klimatförändringarna, och #15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Friluftsrådet Österåker bidrar till förverkligandet av Sveriges nationella mål för friluftspolitik. Syftet är att stödja människors möjligheter att vara i naturen och utöva friluftsliv, med allemansrätten som grund. Riksdagen har satt upp 10 mål för friluftspolitik:

1. Tillgänglig natur för alla.
2. Starkt engagemang och samverkan för friluftslivet.
3. Allemansrätten – värna och sprida kunskap.
4. Tillgång till natur för friluftsliv.
5. Attraktiv tätortsnära natur.
6. Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling.
7. Skyddade områden som resurs för friluftslivet.
8. Ett rikt friluftsliv i skolan.
9. Friluftsliv ger god folkhälsa.
10. God kunskap om friluftslivet.

2. Ledarlett friluftsliv / Friluftsakademin

De friluftsgrenar som Friluftsförbundet Österåker skapar äventyr inom är:

- Skogsmulle och skogens värld
- Vildmarksäventyr
- Skidskola, utförsåkning, för barn
- Paddling
- Mountainbike
- Vandring (lågland)
- Långfärdsskridsko
- Klättring
- Längdskidor

2.1 Prioriteringar 2024

I vår lokalavdelning är vi bra på att rekrytera nya ledare medan vi har svårare att säkerställa att vi inte tar på oss mer ideellt arbete än vad vi orkar med att genomföra.

Friluftsförbundet Österåker ska 2024 prioritera att

- Rekrytera, samordna och vårda hjälpledare samt ledare
- Finansiera och uppmuntra utbildning och fortbildning av hjälpledare och ledare
- Tydliggöra behov av utbildningar och fortbildningar till regionen
- Föreslå utbildningsledare till regionen (utbildningsledare kallades fram till nyligen för kursledare)
- Erbjuder medlemmarna en ökad bredd av friluftsgrenar och nivåer (från nybörjare till erfaren), i syfte att alla medlemmar ska kunna hitta ett äventyr som passar deras intresse och erfarenhetsnivå

Dessa prioriteringar är i linje med lokalavdelningens roll i förverkligandet av Strategi 2030 samt den 3-åriga verksamhetsplanen.

2.2 Trygga och säkra äventyr

Att Friluftsförbundets äventyr är trygga och säkra är en viktig grundbult i Friluftsförbundet. Att vi löpande jobbar med att utbilda, fortbilda och

säkerställa våra ledares kompetens och förutsättningar för att leda äventyr är utav största vikt. Det är också viktigt att vi inför våra äventyr jobbar med att förebygga säkerheten kring äventyren där ett sätt är att jobba med säkerhetsplaner. Det är också en självklarhet att alla som möter barn och unga i våra verksamheter ska lämna in ett utdrag ur belastningsregistret.

Lokalavdelningen ska säkerställa att ledarmarkeringarna i medlemsregistret är aktuella, och i linje med styrdokument Ledare.

2.3 Lokalavdelningens ledare

I dagsläget har lokalavdelningen ca 59st ideella ledare vilka varje år gör viktiga insatser genom att skapa verksamhet. Målet är att öka antalet ledare. Lokalavdelningens mål för antal utökade ledare är under 2024:

Friluftsgren	2024		Nya ledare	Nya hjälpledare
	Ledare	Hjälpledare		
Fjällvandring och -tur	3 på gång			
Paddling	9	13	2	2
Långfärdsskridsko	8	3	2	2
Mountainbike	11	12	2	2
Naturparkour	1			
Skidor utför, för barn	4			2
Skogsmulle och skogens värld	15	4	2	2
Vildmarksäventyr	11	10	2	2
Vandring (lågland)	4	1	2	2
Längdskidor	1	1	1	1
Inomhusklättring	10	27	2	2
Övrigt	1			

För att våra ledare ska fortsätta att trivas i rollen och för att rekrytera ytterligare ledare ska lokalavdelningen:

- Bjuda in till ledarträffar så ledare från olika grenar får möjlighet att träffa varandra.
- Bjuda in samtliga medlemmar i Friluftetsfrämjandet Österåker till en friluftsdag, kallad ”Friluftssteg”. Under denna heldag kommer vi visa upp samtliga grenar som vi anordnar aktiviteter inom samt låta våra medlemmar få prova på en massa skoj! Till denna aktivitet har vi sökt och återigen fått Miljöbidrag från Österåkers kommun.
- Bjuda in samtliga medlemmar i Friluftetsfrämjandet Österåker till ”Rensa kanalen-dagen”. Under denna heldag kommer vi tillsammans

genomföra rensning av vår fina lokala Åkers kanal. Vi hoppas att förutom att vi gör en miljöinsats även kommer att ha roligt tillsammans! Till denna aktivitet har vi sökt och fått Miljöbidrag från Österåkers kommun.

Inom Friluftsakademin skiljer vi på utbildning, fortbildning och kurser. Utbildning är när vi utbildar nya ledare utifrån en gemensam utbildningsplan.

Med fortbildning syftar vi aktiviteter som har till syfte att utveckla våra befintliga ledare. Fortbildningarna är ett bra sätt för våra ledare att utveckla sig i rollen, hålla sina kunskaper och färdigheter aktuella och skapa utrymme för reflektion. 2024 ska lokalavdelningens ledare erbjudas deltagande i följande fortbildningar:

- Första hjälpen.

Med kurser syftar vi aktiviteter som skapas av lokalavdelningen och som har till syfte att utveckla våra befintliga ledare/medlemmar. Kurser är ett bra sätt för våra ledare att utveckla sig i rollen, hålla sina kunskaper och färdigheter aktuella och skapa utrymme för reflektion. 2024 ska lokalavdelningens ledare erbjudas deltagande i följande kurser:

- Minikurs i handhavande av stormkök samt matlagning på stormkök, insats för att öka krisberedskapen i samhället.

2.4 Fjällvandring och -tur

Under 2024 kommer den pågående utbildningen av tre stycken fjällledare inom Friluftsförbundet Österåker fortsätta.

2.5 Paddling

Paddlingssektionen (kajak och kanadensare) fortsätter att växa och fler ledare kommer att utbildas samt vidareutbildas. Sektionen kommer att erbjuda teknikträning inomhus i bassäng, teknikträning utomhus i insjö, familjepaddlingar ”Bäversafari”, dags- och helgturer i Stockholms skärgård.

2.7 Klättring

Vår inomhusklättring på klättervägg kommer att fortsätta under 2024 i Österåkers nya multihall. Sedan vi fick tillgång till nya klätterhallen i augusti 2022 har vi växlat upp och klättrar nu 4 dagar i vecka, vilket vi har för avsikt att fortsätta med. Under 2024 hoppas vi kunna starta upp klättring även utomhus. För detta planerar vi att utbilda ledare.

2.8 Långfärdsskridsko

Långfärdsskridskosektionen planerar utöver att utbilda även att hålla introduktionsutbildning för medlemmar samt ett antal ledarledda turer på naturis under vintern 2024/2025.

2.10 Mountainbike

Mountainbikesektionen planerar att fortsätta med de härliga ”måndagsturerna” april-september. Turerna arrangeras i fler olika svårighetsnivåer för att passa så många medlemmar som möjligt. Det kommer även att hållas en introduktionskurs till MTB samt ca en heldagstur per månad under sommarhalvåret.

2.11 Skidor, utförsåkning, för barn

Den Alpina sektionen kommer att fortsätta att hålla den populära skidskolan för barn i Kvisthamrbacken. Sektionen ska försöka rekrytera flera hjälpledare för att kunna utöka skidskolan. Visst samarbete med Friluftsförbundet Norrtälje kommer ske.

2.12 Skogsmulle, skogens värld och Vildmarksäventyr

”Skogsmulle och skogens värld” är en verksamhet för de yngre barnen: Öppna Skogsgläntan (0–2 år), Skogsknopp (2–3 år), Skogsknytte (3–4 år), Skogsmulle (5–7 år), Familjemulle, och Skridskoskola.

Vildmarksäventyr” är Friluftsförbundets verksamhet för barn, ungdomar och unga vuxna: Strövare (7–8 år), Frilufsarna (9–13 år cirka), TVM Äventyrsgrupper (cirka 14–25 år) och Äventyrliga familjen.

Vi har många grupper för barn, totalt 9st, från Skogsknopp till Frilufsarna. Verksamheten byggs på med nya ledare så snabbt som kurstillfällena ges.

2.13 Vandring (lågland)

Vandringssektionen växer och ett flertal dagsvandringar i den lokala naturen kommer att erbjudas. Så även längre turer på annan ort.

2.14 Övriga friluftsgrenar

Vi planerar att hålla fler minikurser (till självkostnadspris) i krishantering samt handhavande av stormkök med tips och trix vid matlagning på stormkök. Detta med syfte att hjälpa till att öka krisberedskapen i samhället.

3. Inspiration till allmänheten / kommunikation

Målet för Friluftsförbundets arbete med kommunikation är att så många som möjligt inom målgruppen friluftssintresserad allmänhet ska:

- 1) ha grundläggande kunskap om Friluftsförbundet,
- 2) känna att Friluftsförbundet är välkomnande och har verksamhet som passar dem,
- 3) bli medlem
- 4) delta i verksamheten.

8 % av allmänheten uppgav år 2021 att de inspireras till friluftsliv av Friluftsförbundet. Målet i Strategi 2030 är att det ska öka till 15 % år 2024, och sedan till 25 % år 2030.

3.1 Prioriteringar 2024

Friluftsförbundet Österåker ska 2024 prioritera att

- Arbeta med redaktionella medier ("press"), i syfte att få lokala/regionala redaktionella medier att skriva om vår verksamhet.
- Arbeta med sociala medier (främst Facebook och Instagram), genom att ha aktiva konton med bilder, texter och filmer från vår verksamhet
- Tydligt profilera vår föreningslokal "Slussvaktarbostaden" samt ledare med Friluftsförbundets logotyp.

Dessa prioriteringar ovan är i linje med lokalavdelningens roll i förverkligandet av Strategi 2030 samt den 3-åriga verksamhetsplanen.

Friluftsrådet Österåker ska 2024 även prioritera att

- säkerställa att lokalavdelningens alla äventyr/aktiviteter publiceras på Friluftsrådets webbplats (i den s.k. Äventyrshanteraren), samt att informationen är tydlig och inbjudande.
- säkerställa att informationen om lokalavdelningens olika äventyr/aktiviteter sprids till medlemmar och potentiella medlemmar (friluftsintrasserad allmänhet), exempelvis genom mail, nyhetsbrev, sociala medier och lokalmedia.
- säkerställa att informationen om lokalavdelningen på Friluftsrådets webbplats är komplett och uppdaterad,
- säkerställa att informationen om lokalavdelningens förtroendevalda och ledare i medlemsregistret är komplett och uppdaterad.
- uppmuntra alla ledare att använda ett blått profilplagg i samband med att de leder äventyr/aktiviteter.
- säkerställa att ledarna är varma, öppna och välkomnande mot målgruppen, samt strävar efter att äventyr/aktiviteter ska vara roliga, trygga och lärorika, för alla deltagare.
- delta i riksorganisationens kampanj ”Bli ledare”, genom att informera riksorganisationen om inom vilka grenar lokalavdelningen aktivt söker fler ledare, samt genom att direkt kontakta och inom kort träffa samtliga intresseanmälningar.
- delta i riksorganisationens kampanj ”Bli medlem” genom att sprida kampanjmaterialet.
- kontakta lokalmedia i samband med intressant verksamhet för att fråga om de är intresserade att göra ett reportage.
- delta på något lokalt event årligen (t.ex. marknadsdagar eller en föreningarnas dag), i syfte att träffa potentiella medlemmar.

3.2 Opinionsbildning och påverkan

Vi definierar och avgränsar arbetet med opinionsbildning och påverkan till att genom dialog med beslutsfattare främja en samhällsutveckling som gynnar våra prioriteringar. Det är genom denna dialog som vi bidrar med vår kunskap som underlag till beslutsfattare för kloka beslut.

Ramen för vårt arbete med opinionsbildning och påverkan är en triangel med följande sidor: Sveriges friluftsmål, Svenskt Friluftslivs agenda och Allemansrätten.

För att främja en samhällsutveckling som gynnar våra prioriteringar ska lokalavdelningen 2024:

- Fortsätta att delta på Österåkers Miljö- och klimatråd.
- Fortsätta delta i Idrotts- och Friluftsansen i Österåker.
- Att när tillfälle ges vara med och påverka kommunens utveckling i en riktning som främjar vår strategi.

4. Digitalisering

Prioriteringar 2024

Alla ledare och förtroendevalda inom Friluftsförbundet har rätt till en Office 365-licens, och därmed möjligheten att använda stora delar av Officepaketet online. Dessutom har du tillgång till Storyalsportalen som innehåller video-utbildningar för användande av de olika verktygen inom Officepaketet.

För vår lokalavdelning innebär detta kraftfulla möjligheter att jobba tillsammans digitalt och effektivt i Microsoft Teams: med videomöten, gemensamt filbibliotek, gemensamma att-göra-listor, chattar samt appar och program som Excel och Powerpoint, m.m.

Friluftsförbundet Lokalavdelningen ska 2024:

- Säkerställ att alla i styrelsen är korrekt registrerade i vårt medlemsregister.
- Säkerställ att alla i styrelsen har ett Office 365 konto.
- Säkerställa att styrelsen fortsätter att använda Sharepointgrupp eller liknande för att dokumentera det arbete som görs.
- Säkerställa att det skapas en Sharepointgrupp eller liknande för samtliga ledare där viktig information ska delas.

5. Organisation

5.1 Årsmöte

Årsmötet för 2025 ska hållas inom ramarna för angiven tid i Friluftsförbundets stadgar. Samtliga medlemmar ska bli inbjudna via mail. Anmälan till årsmötet sker via Äventyrshanteraren och samtliga anmälda bjuds på fika.

5.2 Styrelsen

Styrelsen ska strategiskt leda, driva och utveckla lokalavdelningen. Styrelsen skall verka i enlighet med Friluftsförbundets stadgar. Styrelsen genomför

möten minst en gång i kvartalet. Under året genomförs även ett till två strategimöten.

För att göra arbetet i styrelsen ännu roligare, effektivare och mer inkluderande ska styrelsen under året genomföra följande aktiviteter:

- Ambition att ordna middagar i samband med våra styrelsemöten.

Styrelsen ska dessutom utse (utöver de poster som utses av årsmötet) utse ansvar för följande områden: hemsidan, Sharepointlösning för delade dokument (eller liknande), inboxen på vår gruppmail och festkommitté.

5.3 Valberedningen

Valberedningens arbete är centralt för den demokratiska styrningen av lokalavdelningen, främst genom ansvaret att föreslå ledamöter till styrelsen samt revisorer. Valberedning bör bestå av minst två personer varav en person väljs varje år. Vid mindre lokalavdelningar kan färre personer ingå i valberedningen.

Lokalavdelningen ska 2024 säkerställa att ledamöterna i valberedningen erbjuds en utbildning i hur en valberedning bör arbeta.

5.4 Administration

Det krävs en hel del administration för att sköta en lokalavdelning inom Friluftsförbundet. Beskriv kortfattat vad lokalavdelningens administration ska fokusera på 2024:

- Säkerställa att Sharepointlösning (för delning av dokumentation) med tydligt utsedd ansvarig person skapas och att rutiner för denna dokumentdelning tas fram (namngivning av mappar, dokument etc).
Målgrupp: samtliga ledare i Friluftsförbundet Österåker.

6. Finansiering

Friluftsförbundet Lokalavdelningen finansieras av medlemsavgifter, projektmedel, övriga bidrag och gåvor, samt egna intäkter. Syftet med ekonomin är att bidra med förutsättningar till en hållbar utveckling av vår verksamhet.

Prioriteringar 2024

2024 vill vi utveckla arbetet med deltagaravgifter, i syfte att säkerställa att deltagaravgifterna skapar ett litet överskott, inkl. kostnader för t.ex. material, ledarnas utbildning och fortbildning samt profilplagg.

- Vi ansöker om bidrag från Österåkers kommun när tillfälle ges
- Vi planerar att fortsätta samarbeta med Studieförbundet.

7. Externa forum

Friluftsförbundet Österåker är representerat i ett flertal externa forum såsom t.ex. Idrotts- och Friluftsförbundet i Österåker och kommunens Miljö och Klimatråd.